

opusdei.org

Církev je jedna, jednota se dosahuje s Bohem, ne od stolu

Papež František navázal tento týden na Svatopetrském náměstí na cyklus katechezí o Duchu svatém. Při této příležitosti hovořil o jednotě církve, plodu Ducha svatého.

09.10.2024

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V našem katechetickém itineráři o Duchu svatém a církvi se dnes

budeme odkazovat na knihu Skutků apoštolů.

Vyprávění o seslání Ducha svatého o Letnicích začíná popisem některých úvodních znamení - hučícího větru a ohnivých jazyků -, ale svůj závěr nachází ve výroku: „*A všichni byli naplnění Duchem svatým.*“ (Sk 2,4) Svatý Lukáš - který napsal Skutky apoštolů - zdůrazňuje, že Duch svatý je tím, kdo zajišťuje *univerzalitu* a *jednotu* církve. Bezprostředním důsledkem „naplnění Duchem svatým“ je, že apoštolové „začali mluvit jinými jazyky“ a vyšli z horní místnosti, aby hlásali Ježíše Krista zástupům. (srov. Sk 2,4nn)

Lukáš tím chtěl zdůraznit univerzální poslání církve jako znamení nové jednoty mezi všemi národy. Vidíme, že Duch svatý působí ve prospěch jednoty dvěma způsoby. Na jedné straně podněcuje církev směrem ven, aby mohla přijímat

stále více lidí a národů, na druhé straně ji shromažďuje uvnitř, aby dosaženou jednotu upevňoval. Učí ji rozšiřovat se v univerzalitě a shromažďovat se v jednotě. Být univerzální a jednotná: to je tajemství církve.

První z obou pohybů - univerzalitu - vidíme v 10. kapitole *Skutků*, v epizodě Kornéliova obrácení. V den Letnic hlásali apoštolové Krista všem Židům a strážcům Mojžíšova zákona, ať už patřili ke kterémukoli národu. Jsou třeba další „Letnice“, velmi podobné těm prvním, těm v domě setníka Kornélia, aby přiměly apoštoly rozšířit obzor a prolomit poslední bariéru, tu mezi Židy a pohany. (srov. *Sk* 10-11)

K tomuto etnickému rozšíření se přidává rozšíření geografické. Pavel - čteme opět ve *Skutcích apoštolů* (srov. 16,6-10) - chtěl hlásat evangelium v nové oblasti Malé Asie,

ale, jak je psáno, „Duch svatý mu v tom zabránil“; chtěl projít do Bithynie, „ale Duch Ježíšův mu to nedovolil“. Důvod těchto překvapivých zákazů Ducha svatého se dozvídáme hned potom: následující noci dostal apoštol ve snu příkaz přejít do Makedonie. Evangelium tak opustilo jeho rodnou Asii a vstoupilo do Evropy.

Druhé hnutí Ducha svatého - to, které vytváří jednotu - vidíme v akci v 15. kapitole *Skutků apoštolů*, v rozvinutí tzv. jeruzalémského koncilu.

Problémem je, jak zajistit, aby dosažená univerzalita neohrozila jednotu církve. Duch svatý nepůsobí vždy jednotu náhle, zázračnými a rozhodujícími zásahy, jako tomu bylo o Letnicích. Dělá to také - a ve většině případů - nenápadnou prací, respektující čas a lidské rozdíly, procházející lidmi a institucemi, modlitbou a konfrontací. Způsobem, který bychom dnes nazvali

synodálním. Tak se to ostatně stalo na jeruzalémském koncilu v otázce povinností, které má Mojžíšův zákon ukládat konvertitům z pohanství. Její řešení bylo oznámeno celé církvi známými slovy: „Rozhodli jsme se, Duch svatý a my...“ (Sk 15,28)

Svatý Augustin vysvětluje jednotu způsobenou Duchem svatým obrazem, který se stal klasickým: „Čím je duše pro lidské tělo, tím je Duch svatý pro tělo Kristovo, jímž je církev.“[1] Tento obraz nám pomáhá pochopit něco důležitého. Duch svatý nepůsobí na jednotu církve zvnějšku; nestačí, aby nám pouze přikázal, abychom byli jednotní. Je to on sám, kdo je „poutem jednoty“. Je to on, kdo vytváří jednotu církve.

Jako vždy zakončíme myšlenkou, která nám pomůže přejít od jednoty církve ke každému z nás. Jednota církve je jednotou mezi osobami a nerealizuje se od stolu, ale v životě.

Uskutečňuje se v životě. Všichni si přejeme jednotu, všichni po ní z hloubi srdce toužíme; přesto je tak obtížné jí dosáhnout, že i v manželství a v rodině patří jednota a harmonie k tomu nejtěžšímu, co je třeba dosáhnout, a ještě obtížnější je ji pak udržet.

Důvod - proč je mezi námi jednota obtížná - spočívá v tom, že každý chce, ano, dosáhnout jednoty, ale kolem svého vlastního úhlu pohledu, aniž by se zamyslel nad tím, že ten druhý člověk před ním si o „svém“ úhlu pohledu myslí přesně totéž. Tímto způsobem se jednota pouze vzdaluje. Jednoty života, jednoty Letnic, se podle Ducha svatého dosahuje tehdy, když se člověk snaží postavit do středu Boha, nikoli sebe. Tímto způsobem se také buduje křesťanská jednota: nečekáme, až se k nám druzí připojí tam, kde jsme my, ale jdeme společně ke Kristu.

Prosme Ducha svatého, aby nám pomohl být nástroji jednoty a pokoje.

[1] *Promluvy*, 267, 4.

RadioVaticana.cz / Rome Reports

Librería Editrice Vaticana / Rome Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky z <https://opusdei.org/cs-cz/article/cirkev-je-jedna-jednota-se-dosahuje-s-bohem-ne-od-stolu/> (02.04.2026)